

Kom
verder

SAXION

Studenten met gedragsproblemen verdienen de juiste docent 2017-2018

Een korte en praktijkgerichte training voor docenten in het MBO
ACADEMIE PEDAGOGIEK EN ONDERWIJS

Enschede
M.H. Tromplaan 28
7513 AB Enschede
Postbus 70.000
7500 KB Enschede
Tel. 088 - 019 8888

Deventer
Handelskade 75
7417 DH Deventer
Postbus 70.000
7500 KB Enschede
Tel. 088 - 019 8888

Apeldoorn
Spoorstraat 29
7311 PE Apeldoorn
Postbus 70.000
7500 KB Enschede
Tel. 088 - 019 8888

“Studenten met gedragsproblemen verdienen de juiste docent”

Een training met direct resultaat

Door de huidige ontwikkelingen in de maatschappij en in het onderwijs, heeft de docent steeds vaker studenten met gedragsproblemen in de klas. Gedragsproblemen komen vaak voort uit cognitieve informatieverwerkingsstoornissen. Autisme, emotionele stoornissen, AD(H)D en ODD vallen hieronder.

Gedragsproblemen vragen om een specifieke begeleiding en aanpak. Studenten met deze problemen voelen zich vaak onvoldoende gezien en gehoord.

Zij verdienen ook dat uit hen gehaald wordt wat er in zit. In de training die Saxion aanbiedt in samenwerking met Spoor 7 komt kennis over de meest voorkomende cognitieve informatieverwerkingsstoornissen in de klas aan bod.

Maar niet voordat we bekeken hebben wat “normaal gedrag” is.

We staan in deze training ook uitvoerig stil bij de houding en vaardigheden van de docent. Die zijn immers essentieel voor een optimale begeleiding van studenten met gedragsproblemen. Daarom ook is supervisie een wezenlijk onderdeel van deze training.

Wat krijgt de deelnemer?

- Kennis en inzicht in wat “normaal gedrag” voor pubers/adolescenten is.
- Kennis van de meest voorkomende gedrags- of ontwikkelingsstoornissen (autisme, emotionele stoornissen en externaliserend gedrag (AD(H)D en ODD) in de klas;
- Handvatten voor het omgaan met studenten met een gedragsprobleem of -stoornis;
- Uitwisseling van kennis en ervaring met vakgenoten;
- Inzicht in eigen handelen door middel van supervisie;
- Een post-HBO bewijs van deelname.

Wat vraagt dit van de deelnemer aan deze training?

- Het belang inzien van scholing (kennis, houding en vaardigheden) over gedrags- of ontwikkelingsstoornissen in de klas;
- 5 kennisbijeenkomsten van 2 uur volgen
- 4 supervisiebijeenkomsten van 2 uur volgen;
- De bijeenkomsten voorbereiden door literatuur te lezen, verslagen te maken en casuïstiek voor te bereiden en in te brengen (10 tot 12 uur in totaal).

De training wordt gegeven door Marion Kemeling-Schurink, eigenaar van Spoor 7 Coaching. Marion is docent speciaal onderwijs en maatschappelijk werker. Ze verzorgt al jaren met en voor Saxion coaching, supervisie, intervisie en trainingen in VO en MBO.

Supervisie wordt gegeven aan groepen van max. 3 cursisten en wordt verzorgd door Marion zelf en enkele collega's van haar.

Alle supervisors zijn LVSC-geregistreerd.

Bijeenkomst 1

Kennismaking, cognitieve informatieverwerkingsstoornissen.

In deze eerste bijeenkomst wordt er -na een kennismaking met elkaar en de inhoud van de training- stilgestaan bij cognitieve informatieverwerkingsstoornissen. Wat betekent dit? Wanneer spreken we van een stoornis, wanneer van een probleem? Wat betekent dit voor de begeleiding door school, door de leerkracht? We kijken naar diverse gedragsproblemen en gedragsstoornissen die we tegenkomen bij studenten. Ook kijken we naar de invloed van de maatschappij op deze problemen en stoornissen.

In deze bijeenkomst wordt ook verteld wat supervisie als onderdeel van deze training inhoudt. Daarbij worden praktische afspraken rondom supervisie gemaakt.

Bijeenkomst 2

Wat is “normaal gedrag”?

Als we ons focussen op gedragsproblemen en gedragsstoornissen, dreigen we soms uit het oog te verliezen wat “(niet) normaal gedrag” (niet) is. De puberteit houdt soms gelijke tred met gedragsproblemen. Dat is heel normaal.

Waar zit het onderscheid? Wanneer hebben we het over “normaal” puberaal gedrag en wanneer wordt deze grens overschreden en spreken we van gedragsproblemen of gedragsstoornissen?

In deze bijeenkomst focussen we ons op pubergedrag, de ontwikkelingstaken van pubers en de daarbij behorende opvoedtaken van volwassenen rondom de puber. In de aansluitende supervisiebijeenkomst komen werkinbrengen aan de orde die gaan over leerlingen met (heftig) pubergedrag in de klas.

Bijeenkomst 3

Autisme

Autisme komt bij ongeveer 1% van de bevolking voor. Dit betekent dat elke docent studenten met autisme in de klas tegenkomt.

Wat houdt autisme in, voor de student zelf, voor zijn omgeving en voor onderwijs? Wat heeft de student met autisme van de docent nodig en welke valkuilen zijn er?

In deze les wordt hierbij stilgestaan en bespreken we welke vaardigheden de docent van een student met autisme nodig heeft zodat deze student zo goed mogelijk tot zijn recht komt.

In de aansluitende supervisiebijeenkomst wordt casuïstiek besproken die gaat over studenten met (kenmerken van) autisme en/of hun ouders.

Bijeenkomst 4

Emotionele stoornissen

Ongeveer een kwart van de jongeren heeft in de puberteit psychische problemen. Dat kan zich uiten in concentratieproblemen, angst, somberheid, druk of agressief gedrag, maar ook in eet- en gewichtsproblemen of dwanggedachten. Vaak gaat dit samen met wrijving in de sociale omgang. Een jongere met psychische problemen ervaart deze thuis, in de vrije tijd en op school. Emotionele stoornissen zijn onder te verdelen in angststoornissen, stemmingsstoornissen en dwangstoornissen. Deze zijn in het onderwijs vaak moeilijk te herkennen, omdat pubergedrag en emotionele stoornissen aan de buitenkant op elkaar lijken. In deze les bespreken we de signalen en wat je als docent kunt doen voor leerlingen met emotionele stoornissen. Ook de valkuilen komen aan de orde.

In de aansluitende supervisiebijeenkomst worden ervaringen met deze groep studenten besproken.

Bijeenkomst 5

Externaliserend gedrag: ADD (Attention Deficit Disorder), ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) en ODD (Oppositional Defiant Disorder)

Concentratieproblemen en impulsiviteit zijn kenmerken van mensen die ADD of ADHD hebben. Deze gedragskenmerken zorgen vaak voor wrijving met de omgeving. Ook op school ondervinden deze studenten vaak hinder doordat hun gedrag veel begrip en extra begeleiding van de omgeving vergt.

Wat AD(H)D betekent wordt in deze les behandeld. Daarnaast wordt stilgestaan bij wat het betekent om een jongere met ADD of ADHD in de klas te hebben: wat vraagt dit van de pedagogische en didactische kwaliteiten van de docent? Hoe organiseert hij zijn klassenmanagement zo dat iedereen zo goed mogelijk tot zijn recht komt?

Wat doe je als docent vooral wel en wat vooral niet voor een leerling met ADD of ADHD en voor diens klas?

ODD is een gedragsstoornis die moeilijk te hanteren is in de klas. Niet alleen door bovengenoemde kenmerken, maar ook omdat deze studenten slecht te corrigeren zijn. Toch komen we studenten met deze gedragsstoornissen wel tegen in het regulier onderwijs. Studenten met ODD veroorzaken onrust in het onderwijs, voor zichzelf maar ook voor andere studenten en voor docenten. Het is belangrijk dat de docent zich verdiept in de stoornis en weet wat de do's en don'ts zijn. In deze les komen die aan de orde. In de aansluitende supervisiebijeenkomst worden werkinbrengen besproken die gaan over studenten met (kenmerken van) ADD of ADHD of ODD en de klas waarin deze student zit.

Voor wie

Docenten in het middelbaar beroepsonderwijs.

Literatuur

“Gedragsproblemen in de klas in het voortgezet onderwijs”, Anton Horeweg, uitgeverij Lannoo Campus, 2015.

Dit boek dient u zelf aan te schaffen. Daarnaast worden u diverse artikelen aangereikt.

Data en tijdstip

De training vindt plaats op 5 maandagavonden. De eerste keer is de bijeenkomst korter, omdat er dan nog geen supervisie is. 1. 5 maart 2018: 19.00 uur - 21.00 uur 2. 19 maart 2018: 17.00 uur - 21.30 uur 3. 9 april 2018: 17.00 uur - 21.30 uur 4. 23 april 2018: 17.00 uur - 21.30 uur 5. 14 mei 2018: 17.00 uur - 21.30 u

Tussendoor worden in overleg 4 supervisiebijeenkomsten ingepland.

Alle bijeenkomsten vinden plaats bij Saxion te Deventer.

Incompany

De training wordt ook incompany gegeven, waarbij rekening gehouden wordt met uw specifieke wensen. Data en locatie worden dan in overleg vastgesteld.

Investering

Uw investering bedraagt € 975,-

Certificaat

U ontvangt een post-hbo bewijs van deelname.

Ervaringen van deelnemers

“Erg waardevol. Ik heb geleerd anders te reageren op leerlingen”.

“Ik heb handvatten gekregen om met leerlingen met gedragsproblemen om te gaan”.

“Het was prettig om meer te leren over bepaalde stoornissen en daar ook praktische tips bij te krijgen. Het was ook fijn om in gesprek te gaan met collega's en zo verschillende perspectieven te horen”.

Informatie en aanmelding

Voor aanmelding en verdere informatie kunt u contact opnemen met:

Yvonne Dijkhuizen, projectcoördinator Bureau Professionalisering

Telefoon: 088-0193715

E-mail: y.f.w.m.dijkhuizen@saxion.nl

Internet: www.saxion.nl/apo

Spoor7 coaching